

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2025-2-9>

О. І. Сергієнко

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5958-750X>

o.serhiienko@nubip.edu.ua

РОЛЬ LMS-ПЛАТФОРМИ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Анотація. У статті досліджується роль систем управління навчанням (Learning Management Systems) у професійній підготовці майбутніх перекладачів в умовах цифровізації та глобалізації освітнього процесу. Проаналізовано сучасні підходи світових і українських учених до впровадження LMS у навчання перекладачів, зокрема в поєднанні з технологіями машинного перекладу (MT), автоматизованими перекладацькими інструментами (CAT) та AI-помічниками. Об'єктом дослідження виступає LMS як ядро цифрового освітнього середовища, здатне відтворювати повний перекладацький workflow. Мета роботи полягає у визначенні ключових функцій LMS для перекладацької освіти та обґрунтуванні моделі інтеграції технологій перекладу з урахуванням етичних викликів, прозорого оцінювання та навчальної аналітики. У процесі дослідження запропоновано workflow-орієнтовану модель курсу, що включає брифінг, переклад, редагування, QA-перевірку та рефлексію. Визначено та проаналізовано різні CAT-інструменти, з-поміж яких SDL Trados, MemoQ, Wordfast, Phrase, OmegaT, Virtaal, Anaphraseus, SmartCAT, Wordfast Anywhere, що можуть бути інтегровані з різними LMS-платформами (Canvas, Blackboard, Moodle тощо). Розроблена система оцінювання поєднує академічні та професійні метрики, а також формує принципи етичного використання технологій у навчальних завданнях. Наукова новизна полягає у створенні комплексної моделі LMS-курсу, що імітує роботу перекладацької агенції та забезпечує інтеграцію CAT/MT/AI для формування технологічної та етичної компетентності майбутніх перекладачів. Визначено правила, що унеможливають академічні порушення й формують відповідальне ставлення до технологій, що є критично важливим у професійній діяльності перекладача. Отримані результати підтверджують, що LMS може стати ефективним симулятором реального виробничого процесу, підвищуючи якість навчання і відповідність його сучасним вимогам ринку перекладацьких послуг.

Ключові слова: LMS, підготовка перекладачів, CAT-інструменти, машинний переклад, штучний інтелект, навчальна аналітика, етична компетентність.

О. І. Serhiienko

*National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,
Kyiv, Ukraine*

THE ROLE OF LMS PLATFORMS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS

Abstract. This article explores the role of Learning Management Systems (LMS) in the professional training of future translators under the conditions of digitalization and globalization of the educational process. Contemporary approaches of both international and Ukrainian scholars to the implementation of LMS in translator education are analyzed, particularly in combination with machine translation (MT), computer-assisted translation (CAT) tools, and AI assistants. The object of the study is the LMS as the core of a digital educational environment capable of reproducing the full translation workflow. The purpose of the paper is to define the key functions of LMS for translator training and to substantiate a model for integrating translation technologies while considering ethical challenges, transparent assessment, and learning analytics. The study proposes a workflow-oriented course model that includes briefing, translation, editing, quality assurance,

and reflection. A range of CAT tools is examined, including SDL Trados, MemoQ, Wordfast, Phrase, OmegaT, Virtaal, Anaphraseus, SmartCAT, and Wordfast Anywhere, which can be integrated with various LMS platforms (Canvas, Blackboard, Moodle, etc.). The developed assessment system combines academic and professional metrics and establishes principles of ethical use of technologies in learning tasks. The scientific novelty lies in the creation of a comprehensive LMS-based course model simulating the work of a translation agency and ensuring CAT/MT/AI integration for the development of both technological and ethical competences of future translators. Specific rules are defined to prevent academic misconduct and foster responsible use of technologies, which is critically important for the professional activity of translators. The findings confirm that LMS can serve as an effective simulator of real production processes, thereby enhancing the quality of training and ensuring its alignment with current demands of the translation services market.

Key words: Learning Management System (LMS), translator training, CAT tools, machine translation, artificial intelligence, learning analytics, ethical competence.

Постановка проблеми та її зв'язок із науковими та практичними завданнями. Сьогодні освітні заклади та університетські програми з підготовки перекладачів стикаються зі стрімкими змінами, зумовленими розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, глобалізацією та зростанням ролі машинного перекладу і штучного інтелекту. Одним із ключових інструментів, який дозволяє адаптувати освітній процес до нових умов, є система керування навчанням (Learning Management System). LMS-платформи надають можливості для організації курсів, управління контентом, забезпечення взаємодії, оцінювання, аналітики та інтеграцій з технологіями перекладу – CAT-інструментами, машинним перекладом, термінологічними базами тощо. Актуальність теми полягає в тому, що LMS-платформи мають потенціал стати центральним елементом у сучасній освіті перекладачів, здатним інтегрувати мовні, технологічні, етичні й виробничі компетентності, але щоб реалізувати цей потенціал, необхідно теоретично й методично уточнити модель їх застосування, адаптовану до сучасних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з даної проблеми. Останні дослідження на світовому рівні підтверджують зростання інтересу до LMS у підготовці перекладачів. Так, V. Chan досліджує інтеграцію онлайн- елементів і MOOCs у змішаному форматі курсів із технологій перекладу, що забезпечує більшу гнучкість і автономію студентів, водночас зберігає потребу в практичній роботі з фаховим програмним забезпеченням [11]. Дослідження М. Madkur та Н. Alaskar показує, що LMS сприяє розвитку лінгвістичних, перекладацьких та комунікативних компетентностей, а також покращенню соціальних навичок серед здобувачів вищої освіти, особливо в умовах дистанційного чи змішаного навчання [13]. Інше дослідження В. М. Thowaini та М. Qassem містить аналіз ефективності промислово-орієнтованої онлайн-програми підготовки перекладачів і виявляє позитивні результати за якістю перекладу, осо-

бливо коли навчання відтворює реальні виробничі процеси [16]. Також L. Ramírez-Polo та С. Vargas-Sierra вивчають, наскільки моделі компетенцій у перекладацьких технологіях ураховують етичні аспекти, і з'ясовують, що етична компетентність поки що значною мірою недооцінена в програмах навчання [15]. Дослідження Х. Tian пропонує адаптивні підходи до підготовки перекладачів, зокрема персоналізовані траєкторії навчання, що враховують здібності й темп окремого студента [17]. Крім того, О. Khoufy аналізує студентоцентризовані методи в онлайн-навчанні перекладачів, підкреслюючи важливість залучення здобувачів освіти до активної взаємодії в LMS-середовищі [12]. Також дослідження Y. Alolaywi демонструє, що симуляція робочого середовища в межах тренінгової програми значно покращує в студентів практичні навички перекладу [10].

Українські дослідження останніх років демонструють кілька сталих тенденцій. По-перше, у роботі О. Мартиненко та К. Шевелько окреслюється критеріальна база добору онлайн-платформ і LMS для перекладацької освіти (прозорість оцінювання, інтеграції з CAT/MT, підтримка співпраці) та наводяться практичні приклади впровадження у закладах вищої освіти [4, с. 54]. По-друге, у фокусі опиняється технологічна грамотність перекладача. Л. Івашкевич та Р. Залужний описують етапи виробничого процесу, інструменти й компетентності, необхідні для керованого застосування CAT і QA-перевірок у навчанні [3, с. 653]. По-третє, з'являються роботи, що інституціоналізують CAT у магістерських програмах і пропонують методичні рішення для навчальних курсів типу «Машинний переклад/Постредагування» [6, с. 92]. Нарешті, Ю. Головацька формує локалізаційну парадигму підготовки (translation & localization), яка вимагає від LMS підтримки термінопису, керування стилегайдами та симуляції командної взаємодії [1, с. 271].

Зазначені роботи вже висвітлюють багато аспектів використання LMS і суміжних технологій, залишаються кілька важливих прогалин

і нерозв'язаних питань, а саме: 1) недостатнє дослідження повного виробничого workflow перекладацьких задач у LMS, з усіма ролями (перекладач, постредактор, редактор, контролер), з оцінюванням якості на кожному етапі; 2) обмежене використання навчальної аналітики для прогнозування недоліків, персоналізації доповідей здобувачів освіти і підтримки слабших із них; 3) слабка увага до етики, прозорості у використанні MT/AI та їх впливу на якість перекладу; 4) мало досліджень з локалізації LMS-курсів під певні мовні пари чи культурні контексти, зокрема для мов із меншим ресурсом або з українським контекстом.

Формулювання цілей статті та постановка завдань. Метою дослідження є визначення ролі використання LMS-платформи в професійній підготовці майбутніх перекладачів, на якій є можливим відтворення повного перекладацького workflow, що включає технології перекладу, враховує етичні виклики, забезпечує прозоре оцінювання і навчальну аналітику. Для цього потрібно виконати такі завдання: а) проаналізувати функціональні та дидактичні потреби перекладацької освіти в умовах цифровізації та глобалізації; б) визначити ключові елементи перекладацького workflow, які повинні бути підтримані LMS-курсами; в) проаналізувати CAT/MT/AI-інструменти, що повинні бути включені в курс на LMS-платформі; г) оцінити механізми етики і академічної доброчесності в контексті використання технологій перекладу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У нашому дослідженні ми розглядаємо системи управління навчанням (LMS) як ядро цифрового освітнього середовища, що здатне забезпечити безперервність і прозорість освітнього процесу. У переважній більшості українських закладів вищої освіти, де здійснюється підготовка майбутніх перекладачів, використовують навчальну платформу Moodle. У підготовці перекладачів ця система виконує низку ключових функцій, із-поміж яких: 1) організаційно-методичну (структурування курсу, контроль завдань, управління доступом до ресурсів); 2) дидактичну (створення автентичних перекладацьких завдань, використання мультимодальних матеріалів, формування індивідуальних траєкторій); 3) комунікативну (підтримка групової роботи, форуми, взаємооцінювання); 4) оцінювально-аналітичну (збирання статистики виконання завдань, застосування рубрик, візуалізація прогресу студента). На відміну від традиційного використання LMS у мовній освіті, в перекладацькій підготовці ці платформи повинні моделювати реальний workflow

перекладацької агенції – від отримання замовлення до здачі готового продукту.

Аналіз світових і українських досліджень показав, що найбільш продуктивною є workflow-орієнтована модель курсу. Вона включає такі етапи:

1. Брифінг з аналізом завдань. У LMS розміщується вхідний документ із технічним завданням, стилевими інструкціями й термінологічними вимогами;

2. Переклад. Студент працює з автентичним текстом, використовуючи інтегровані CAT-інструменти (пам'ять перекладів, глосарії);

3. Редагування. Паралельні групи студентів виконують роль редакторів, застосовуючи чек-листи якості;

4. QA-перевірка. LMS дозволяє автоматизувати перевірку форматування, термінології, послідовності;

5. Задача проєкту й рефлексія. Фінальний продукт завантажується в LMS, студенти пишуть звіт про труднощі, рішення та власний внесок.

Таким чином, LMS виступає імітаційним середовищем перекладацької агенції, що підвищує професійну релевантність навчання. Під час розроблення курсу на навчальній платформі найважливішим є інтеграції перекладацьких технологій в освітній процес. Розглянемо їх докладніше.

По-перше, це CAT-інструменти (глосарії, пам'яті перекладів, термінологічні бази), що інтегруються в середовище LMS через плагіни чи зовнішні сервіси. Це дозволяє здобувачам освіти працювати з професійними ресурсами, не залишаючи LMS. CAT-інструменти – це програмні продукти, які використовуються перекладачами в процесі перекладу з метою підвищення його ефективності: від програмних додатків загального призначення (текстові редактори) до спеціалізованих перекладацьких програм, побудованих на основі технології пам'яті перекладів (translation memory – TM). Технологія пам'яті перекладів є однією з найзручніших особливостей CAT-інструментів, яка не є аналогом термінологічної бази.

Під час дослідження місця CAT-інструментів у структурі підготовки майбутніх перекладачів О. Требик, А. Полторацька та А. Капітон виділили самі поширені з-поміж перекладачів програми, а саме: SDL Trados, MemoQ, Wordfast, Phrase, OmegaT, Virtaal, Anaphraseus, SmartCAT, Wordfast Anywhere, що можуть бути інтегровані з різними LMS-платформами (Canvas, Blackboard, Moodle тощо) [8, с. 60]. Розглянемо їх докладніше.

SDL Trados Studio є одним із найстаріших і найпотужніших CAT-інструментом. Він має широ-

кий функціонал: пам'ять перекладів (Translation Memory або ТМ), управління термінологією, інтеграцію з машинним перекладом, підтримку численних форматів файлів. Зазвичай його використовують у великих бюро перекладів та в корпораціях, але практики підкреслюють його мінус – це висока ціна та складність для новачків.

Одним із конкурентів для Trados є MemoQ, через свою безкоштовну версію його часто використовують фрілансери. Цей інструмент має простий інтерфейс, швидкий пошук у пам'яті перекладів, можливість командної роботи через сервер та підтримку більшості форматів документів.

Wordfast (Classic / Pro / Anywhere) працює безпосередньо в Microsoft Word, має Pro-версію, що функціонує як окремий інструмент із розширеними функціями. Також є безкоштовна онлайн-версія Wordfast Anywhere, що дозволяє працювати з ТМ у браузері. Серед його переваг – нижча ціна та простота порівняно з Trados. Мінусом є менша кількість можливостей для складних проєктів.

Phrase – це хмарна платформа з підтримкою штучного інтелекту та машинного перекладу. Ця платформа є дуже зручною для командної роботи й управління великими проєктами. Можна працювати напряму у вебінтерфейсі, вона має десктопні/мобільні клієнти. Також варто відзначити, що цей інструмент часто використовується міжнародними компаніями.

OmegaT є безкоштовною програмою з відкритим кодом. Вона підтримує ТМХ, глосарії, багатомовні проєкти. Із-поміж переваг можна виділити простий інтерфейс, але програма потребує налаштування. Дослідники зазначають, що вона є гарним варіантом для здобувачів і тих, хто хоче спробувати CAT-інструменти без витрат.

Також Virtaal є легкою безкоштовною програмою, що має мінімалістичний інтерфейс та, як і OmegaT, підтримує ТМХ і може інтегруватися з онлайн-ресурсами.

Anaphraseus є програмою, що має розширення для OpenOffice/LibreOffice, а також є безкоштовною альтернативою для Wordfast Classic. Практики відзначають простоту у використанні, підходить для базових перекладацьких завдань, а також має підтримку ТМХ та глосаріїв.

Ще однією програмою з безкоштовним доступом для викладачів є хмарна платформа SmartCAT. Вона об'єднує функції CAT-інструмента, біржі перекладачів і системи управління проєктами. З нею можна працювати напряму в браузері, а також вона надає можливості підтримувати командну роботу. Серед переваг практики називають можливість інтеграції з машинним перекладом та AI-інструментами.

На нашу думку, більш за все для використання під час навчання підійдуть такі CAT-інструменти, як OmegaT, Virtaal, Anaphraseus, Wordfast Anywhere через свою простоту у використанні, можливість інтегруватися з іншими онлайн-ресурсами та наявність безкоштовної версії.

По-друге, це машинний переклад, що використовується для навчальних завдань із постредагування. У LMS створюються сценарії різних рівнів складності: від поверхневого виправлення граматики до глибокого редагування стилю. Під час знайомства з машинним перекладом викладач повинен пояснити здобувачам освіти, що машина не може зробити переклад якісно без втручання людини. Тому машинний переклад потрібно сприймати як інструмент, що полегшує роботу перекладача, але не переймає його роль. Науковці прогнозують подальший розвиток машинного перекладу та очікують значних змін у процесі антропогенного перекладу (який здійснюють люди), зокрема поширення практики постредагування (post-editing), а також підкреслюють необхідність урахування цих тенденцій у процесі навчання перекладу та задоволення потреби в підвищенні рівня технологічної компетентності майбутніх перекладачів. Н. Півень та Л. Бороденко зазначають, що «майбутній перекладач повинен вільно володіти персональним комп'ютером і програмами, електронними словниками та іншими ресурсами, що здатні допомогти йому створити новий продукт – перекладацький текст» [6, с. 92]. Також про важливість формування цифрової компетентності зазначають й інші дослідники, а саме В. Григор'єва, М. Каленюк, О. Омельченко, Т. Пахомова, Л. Семак [14, с. 80].

По-третє, це AI-помічники, що застосовуються як інструменти пошуку варіантів, але з обов'язковим протоколюванням використання (декларація в LMS), що формує навички етичного застосування технологій. В. Ігнатенко підкреслює, що «штучний інтелект знаходить різноманітне застосування в перекладі та локалізації» [2, с. 18]. На її думку, штучний інтелект має великий потенціал та очікується, що його використання буде відрізнятися все більшою досконалістю. Із-поміж великого різноманіття AI-помічників майбутніх перекладачів потрібно познайомити з такими, як Grammarly, LanguageTool, QuillBot. Вони використовуються для перевірки граматики, пунктуації, стилю та перефразування. Крім того, варто звернути увагу на ChatGPT, Claude, Gemini, що можуть виступати як редактори, генератори варіантів перекладу, стилістичні радники. Практики наголошують, що їх використання полегшує процес шліфування перекладу та адаптації текстів під цільову аудиторію.

Отримані результати підтверджують, що контрольоване впровадження CAT/MT/AI у LMS не лише підвищує якість перекладу, а й формує технологічну та етичну компетентність майбутніх перекладачів.

У процесі дослідження було розроблено модель оцінювання, яка ґрунтується на поєднанні академічних і професійних стандартів. Основні моменти, на які повинен звертати увагу викладач під час оцінювання, це:

- якість перекладу (точність смислової передачі, стилістична адекватність, термінологічна узгодженість, відповідність жанру);

- процесні показники (вчасність виконання, участь у колаборації, кількість правок після редагування).

- технологічні метрики (відсоток змін після QA-перевірки, частка корекцій у постредагуванні).

LMS дозволяє автоматично збирати ці дані й формувати дашборди прогресу, що дає можливість викладачу персоналізувати підтримку, а студенту – бачити власні сильні та слабкі сторони.

Науковим результатом дослідження стало формулювання принципів етичного застосування технологій у навчальних завданнях, а саме: а) прозорість: обов'язкове зазначення, які інструменти були використані; б) атрибуція: студент має пояснити, які саме зміни він вніс після застосування MT/AI; в) обмеження: автоматично згенеровані тексти не можуть здаватися без постредагування; г) LMS фіксує етапи редагування.

Ці правила унеможливають академічні порушення й формують відповідальне ставлення до технологій, що є критично важливим у професійній діяльності перекладача.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, було встановлено, що LMS займає важливе місце під час підготовки майбутніх перекладачів, оскільки може виступати повноцінним симулятором перекладацької агенції, відтворюючи workflow із розподілом ролей і багаторівневим оцінюванням. Завдяки інтеграції CAT/MT/AI у LMS підвищується якість підготовки й формується технологічна компетентність, але важливим є дотримання етичних правил. У розробленому курсі система оцінювання побудована на поєднанні академічних і професійних метрик, що забезпечує більшу прозорість і відповідність реальним вимогам ринку. Завдяки навчальній аналітиці LMS освітній процес є більш персоналізованим, що сприяє підвищенню ефективності навчання. Розроблена політика доброчесності закладає основу для формування професійної відповідальності майбутніх перекладачів.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в експериментальній перевірці ефективності впровадження запропонованого курсу на вибраній LMS-платформі під час викладання дисципліни «Практичний курс письмового перекладу другої іноземної мови».

Список літератури:

1. Головацька Ю. Специфіка підготовки майбутніх перекладачів до локалізації в епоху цифрових технологій. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Т. 58. Вип. 1. С. 270–274. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/58-1-42>.

2. Ігнатенко В.Д. Особливості навчання майбутніх перекладачів з урахуванням сучасних тенденцій в індустрії перекладу. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. № 4. С. 16–21. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.4.3>.

3. Івашкевич Л., Залужний Р. Перекладацький процес і інструменти його забезпечення. *Молодий вчений*. 2020. № 4 (80). С. 651–657. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-4-80-135>.

4. Мартиненко О.Є., Шевелько К.О. Критерії відбору навчальних онлайн-платформ для підготовки майбутніх перекладачів. *Іноземні мови*. 2021. № 1. С. 52–57. DOI: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2021.1>.

5. Писанко М.Л., Мартиненко О.Є. Moodle як засіб навчання майбутніх перекладачів засобами електронного курсу з аудіювання англійською мовою. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 75. № 1. С. 237–252. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v75i1.2644>.

6. Півень Н.М., Борошенко Л.М. До проблеми викладання дисципліни «Основи машинного перекладу» студентам-перекладачам із двох слов'янських мов на українську. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2019. Вип. 43. Ч. 4. С. 90–94. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.43.4.22>.

7. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Київ, 2025. 46 с. URL: https://old.nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/zsu-smya-nubip_ukrayini-7.5-021-07-polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_2025_r.pdf

8. Требик О., Полторацька А., Капітон А. CAT-інструменти та їх місце у структурі підготовки майбутніх перекладачів. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія*. 2023. № 1 (6). С. 57–63. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.1.9>.

9. Черноватий Л. Проблеми машинного перекладу та його застосування у навчанні майбутніх перекладачів. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2022. Вип. 202. С. 84–93. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077-2022-1-202-84-93>.

10. Alolaywi Y. The effects of a translation training program on English as a foreign language

trainees' translation skills. *Frontiers in Education*. 2022. Vol. 7. 942272. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.942272>.

11. Chan V. Enhancing translation technology skills through blended learning: a study of student perceptions and satisfaction with bMOOC in higher education. *Frontiers in Education*. 2025. Vol. 10. 1613880. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1613880>.

12. Khoury O. Perceptions of student-centered learning in online translator training: Findings from Jordan. *Heliyon*. 2022. Vol. 8(6). e09644. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e09644>.

13. Madkur M., Alaskar H. Impacts of LMS socio-linguistic and psychometric factors on students' English and translation proficiency and communicative competence: A paradigm shift during COVID-19 pandemic. *Journal of Language Teaching and Research*. 2024. Vol. 15(5). P. 1526–1537. DOI: <https://doi.org/10.17507/jltr.1505.1>.

14. Pakhomova T., Hryhorieva V., Omelchenko A., Kalenyk M., Semak L. The formation of digital competence by means of information and communication technologies among students of higher education. *Revista Eduweb*. 2023. Vol. 17(2). P. 78–88. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.7>.

15. Ramírez-Polo L., Vargas-Sierra C. Translation Technology and Ethical Competence: An Analysis and Proposal for Translators' Training. *Languages*. 2023. Vol. 8(2). 93. DOI: <https://doi.org/10.3390/languages8020093>.

16. Thowaini B. M., Qassem M. The impact of an industry-driven translation training program on the performance of trainee translators. *Cogent Arts & Humanities*. 2024. Vol. 11(1). 2339618. DOI: <https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2339618>.

17. Tian X. Personalized Translator Training in the Era of Digital Intelligence: Opportunities, Challenges, and Prospects. *Heliyon*. 2024. Vol. 10 (20). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e39354>.

References:

1. Holovatska, Yu. (2022). Spetsyfika pidhotovky maibutnikh perekladachiv do lokalizatsii v epokhu tsyfrovikh tekhnolohii [Specifics of training future translators for localization in the digital age]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 58(1), 270–274. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/58-1-42> [in Ukrainian].

2. Ihnatenko, V. D. (2022). Osoblyvosti navchannia maibutnikh perekladachiv z urakhuvanniam suchasnykh tendentsii v industrii perekladu [Features of training future translators considering modern trends in the translation industry]. *Akademichni studii. Seriiia "Pedahohika"*, 4, 16–21. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.4.3> [in Ukrainian].

3. Ivashkevych, L., & Zaluzhnyi, R. (2020). Perekladatskyi protses i instrumenty yoho zabezpechennia [Translation process and tools for its support]. *Molodyi vchenyi*, 4(80), 651–657. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-4-80-135> [in Ukrainian].

4. Martynenko, O. Ye., & Shevelko, K. O. (2021). Kryterii vidboru navchalnykh onlain-platform dlia pidhotovky maibutnikh perekladachiv [Criteria for the selection of online learning platforms for the training of future translators]. *Inozemni movy*, 1, 52–57. DOI: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2021.1> [in Ukrainian].

5. Pysanko, M. L., & Martynenko, O. Ye. (2020). Moodle yak zasib navchannia maibutnikh perekladachiv zasobamy elektronnoho kursu z audiiuvannia anhliiskoiu movoiu [Moodle as a tool for training future translators through an e-course in English listening comprehension]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 75(1), 237–252. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v75i1.2644> [in Ukrainian].

6. Pivien, N. M., & Borodenko, L. M. (2019). Do problemy vykladannia dystsypliny "Osnovy mashynnoho perekladu" studentam-perekladacham iz dvokh slovianskykh mov na ukrainsku [On the problem of teaching the discipline "Fundamentals of machine translation" to translation students from two Slavic languages into Ukrainian]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriiia: Filolohiia*, 43(4), 90–94. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.43.4.22> [in Ukrainian].

7. Natsionalnyi universytet bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. (2025). Polozhennia pro orhanizatsiiu osvithnoho protsesu v Natsionalnomu universyteti bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy [Regulation on the organization of the educational process at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine]. Kyiv. DOI: https://old.nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/zsu-smya-nubip_ukrayini-7.5-021-07-polozhennia_pro_organizatsiyu_osvithnoho_procesu_2025_r.pdf [in Ukrainian].

8. Trebik, O., Poltoratska, A., & Kapiton, A. (2023). CAT-instrumenty ta yikh mistse u strukturi pidhotovky maibutnikh perekladachiv [CAT tools and their place in the structure of future translators' training]. *Naukovi pratsi Mizhrrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Filolohiia*, 1(6), 57–63. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.1.9> [in Ukrainian].

9. Chernovatyi, L. (2022). Problemy mashynnoho perekladu ta yoho zastosuvannia u navchanni maibutnikh perekladachiv [Problems of machine translation and its application in the training of future translators]. *Naukovi zapysky. Seriiia: Filolohichni nauky*, 202, 84–93. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077-2022-1-202-84-93> [in Ukrainian].

10. Alolaywi, Y. (2022). The effects of a translation training program on English as a foreign language trainees' translation skills. *Frontiers in Education*, 7, 942272. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.942272>

11. Chan, V. (2025). Enhancing translation technology skills through blended learning: A study of student perceptions and satisfaction with bMOOC in

higher education. *Frontiers in Education*, 10, 1613880. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1613880>

12. Khoury, O. (2022). Perceptions of student-centered learning in online translator training: Findings from Jordan. *Heliyon*, 8(6). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e09644>

13. Madkur, M., & Alaskar, H. (2024). Impacts of LMS socio-linguistic and psychometric factors on students' English and translation proficiency and communicative competence: A paradigm shift during COVID-19 pandemic. *Journal of Language Teaching and Research*, 15(5), 1526–1537. DOI: <https://doi.org/10.17507/jltr.1505.1>

14. Pakhomova, T., Hryhorieva, V., Omelchenko, A., Kalenyk, M., & Semak, L. (2023). The formation of digital competence by means of information and communication technologies among students of

higher education. *Revista Eduweb*, 17(2), 78–88. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.7>

15. Ramírez-Polo, L., & Vargas-Sierra, C. (2023). Translation technology and ethical competence: An analysis and proposal for translators' training. *Languages*, 8(2), 93. DOI: <https://doi.org/10.3390/languages8020093>

16. Thowaini, B. M., & Qassem, M. (2024). The impact of an industry-driven translation training program on the performance of trainee translators. *Cogent Arts & Humanities*, 11(1), 2339618. DOI: <https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2339618>

17. Tian, X. (2024). Personalized translator training in the era of digital intelligence: Opportunities, challenges, and prospects. *Heliyon*, 10(20). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e39354>

© О. І. Сергієнко

Оглядова

Надійшла до редакції 10.09.2025

Прийнято до публікації 02.10.2025

Опублікована 02.12.2025